

“การไหว้เจ้ากับความเชื่อที่น่าหวงใย”

นางสาวพิมพ์พร พุฒิสกุลวงศ์

ศูนย์บริหารกฎหมายสาธารณสุข

“หาก “ศาลเจ้า” คือ สถานที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจ และเป็นสัญลักษณ์แห่งความศรัทธาของผู้คนมากมายที่หลังไหลมากราบไหว้และสักการะเทพเจ้าที่ตนเองศรัทธาและนับถือ อย่างหนึ่งที่เราจะปฏิเสธไม่ได้เลยคือกิจกรรมที่เกิดขึ้น ได้แก่ การจุดธูป จุดประทัด การเล่นเครื่องดนตรีในการทำพิธีกรรม การเผากระดาษเงินกระดาษทอง และการสวดมนต์จากกลุ่มผู้ศรัทธา ที่เกิดขึ้นภายในศาลเจ้าเป็นภาพบรรยากาศที่สามารถบรรยายและให้ความรู้สึกของความเคารพนับถือและความเชื่อที่เกิดขึ้นในแต่ละตัวบุคคลได้อย่างชัดเจน แต่นอกจากบรรยากาศของความเชื่อ ความศรัทธา และความสบายใจแล้ว ก็ยังมีบางสิ่งที่แอบแฝงมาพร้อมกิจกรรมดังกล่าวโดยที่เราอาจจะไม่ได้สังเกต คือ เมื่อเราจุดธูป ธูปที่เผาไหม้จะปล่อยฝุ่นละอองและสารมลพิษออกมา ซึ่งมีสารบางชนิดที่อาจเป็นสารก่อมะเร็ง โดยเฉพาะสารเบนซีน (Benzene), 1,3 บิวทาไดเอิน (1,3-Butadiene) และเบนโซเอไพรีน (Benzo(a)pyrene) เป็นสารก่อมะเร็งที่เกิดจากการเผาไหม้ของกาวขี้เลื่อยและน้ำหอมในธูป ซึ่งสารดังกล่าวสามารถก่อมะเร็งได้หลายชนิด เช่น มะเร็งเม็ดเลือดขาว มะเร็งเม็ดเลือด มะเร็งปอด และมะเร็งกระเพาะปัสสาวะ และการที่เราเผากระดาษเงิน และกระดาษทอง ซึ่งกระดาษเหล่านี้จะมีส่วนผสมของสารเคมี เมื่อสารพวกนี้โดนความร้อนในขณะที่เผาหรือจุดไฟอยู่นั้น อาจเกิดการระเหยของสารเคมีที่มีอยู่ในส่วนผสม เมื่อสูดดมเข้าไปอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพผู้จุดหรือผู้เผาและผู้ที่อยู่บริเวณใกล้เคียงได้ ทั้งนี้ ก็เพราะว่าไอระเหยของสารตะกั่วฟุ้งกระจายสู่บรรยากาศ เมื่อสูดหายใจเข้าไปทำให้ระดับตะกั่วในเลือดสูงขึ้น และเมื่อตะกั่วสะสมในร่างกายจำนวนมากจะก่อให้เกิดโรค โลหิตจาง เวียนศีรษะ ชักกระตุก หมดสติ ไตทำงานผิดปกติและอาจไตวายได้ นอกจากผลกระทบที่มีความเสี่ยงในด้านสุขภาพแล้วยังอาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมและเป็นเหตุเดือนร้อนรำคาญกับผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงกับศาลเจ้าได้ เนื่องจากระยะเวลาที่มีความต่อเนื่องและยาวนานติดต่อกันมากกว่า ๘ ชั่วโมง ในหนึ่งวัน ซึ่งกรณีดังกล่าวเช่นนี้ ผู้ที่อยู่อาศัยบริเวณใกล้เคียงสามารถแจ้งเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ดำเนินการให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขเหตุรำคาญดังกล่าวได้

อย่างไรก็ตามวิธีที่ดีที่สุด คือ การระมัดระวัง การป้องกันตนเอง และบุคคลรอบข้าง ให้ปลอดภัยจากความเสี่ยงที่เกิดจากการจุดธูปและการเผากระดาษเงินกระดาษทอง โดย หลีกเลี่ยงการจุดธูปในบริเวณที่อากาศไม่ถ่ายเทหรืออากาศถ่ายเทไม่สะดวก เช่น ห้องแอร์ ห้องที่ไม่มีประตูหน้าต่าง หรือใช้รูปขนาดสั้นแทนรูปขนาดยาวเพื่อให้เกิดควันในระยะเวลาที่สั้นกว่า และขอแนะนำสำหรับศาลเจ้าควรตั้งกระถางธูปไว้นอกอาคารหรือในที่ที่อากาศถ่ายเทสะดวกและเมื่อเสร็จพิธีการควรดับหรือเก็บธูปให้เร็วขึ้น เพื่อป้องกันอันตรายและเสี่ยงเกิดไฟไหม้ที่มีสาเหตุจากความประมาทได้ ส่วนกรณีเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานใน ศาลเจ้าควรหลีกเลี่ยงการสัมผัสควันธูปเป็นระยะเวลานานและต่อเนื่อง และ หากมีการ สัมผัสควันธูปควรล้างมือ

ล้างหน้าล้างตาให้บ่อยขึ้น วิธีการง่ายๆเพียงเท่านี้ ก็ช่วยให้คุณปลอดภัยและห่างไกลจากความเสี่ยงที่จะเกิดผลกระทบต่อสุขภาพได้เป็นอย่างดีแล้ว

“ความเชื่อ ความศรัทธา ที่มาพร้อมกับความปลอดภัยย่อมเป็นสิ่งที่ทำให้เรารู้สึกสบายใจอย่างไร้ความกังวล”

.....